Міністерство освіти і науки України Одеський національний політехнічний університет Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №6
3 дисципліни "Операційні системи"

Тема: «Основи керування правами доступу до файлової системи»

Виконав

Ст.гр. АІ-204

Костецький Б.В.

Перевірили:

Блажко О.А.

Мета роботи: придбання навичок керування правами доступу до файлової системи в ОС Linux.

Завдання до виконання

- 1 В своєму домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері підготуйте файли наступних типів, більшість з яких вже було створено у попередніх лабораторних роботах:
- текстовий пустий файл;
- текстовий файл;
- текстовий html-файл;
- бінарний pdf-файл
- спеціальний текстовий doc-файл;
- текстовий скриптовий файл;
- каталог.
- 2 Для кожного з вказаних файлів отримайте дескриптори файлів.
- 3 Отримайте значення inode для всіх файлів вашого домашнього каталогу
- 4 Для одного з текстових файлів створіть два файли жорстких зв'язки з назвами hard_link_1, hard_link_2
- 5 Отримайте значення inode для створених файлів жорстких зв'язків
- 6 Для одного з файлів жорсткого зв'язку створіть файл символічного зв'язку з назвою sym_link_1
- 7 Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку
- 8 Видаліть файл жорсткого зв'язку, для якого був створений файл символічного зв'язку
- 9 Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку
- 10 Повторно створіть файл жорсткого зв'язку
- 11 Перегляньте права доступу до створених файлів жорстких та символічного зв'язку

- 12 Надайте символьні права доступу до файлу, назва якого співпадає з вашим прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами:
- варіант взяти з колонки «Права доступу 1» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти;
- тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 13 Надайте числові десяткові права доступу до файлу, назва якого співпадає з вашим прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами:
- варіант взяти з колонки «Права доступу 2» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти;
- тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 14 Створіть новий каталог з декількома текстовими файлами та зробіть з нього «темний» каталог. Вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти.

Варіант завдання:

7	1	011	010	001	100	100	001
---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Хід роботи

- 1.В своєму домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері підготуйте файли наступних типів :
- текстовий пустий файл pustoy;
- текстовий файл Depozyt.txt;
- текстовий html-файл os.lab1.cp1251.html;
- бінарний pdf-файл KostetskijBogdan.pdf;
- спеціальний текстовий doc-файл KostetskijBogdan.docx ;
- текстовий скриптовий файл my_create_file.sh;

- каталог - Catalog.

```
_ D X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls
1.csv
                                    my creat file.sh
             KostetskijBogdan.csv
accounts.cvs KostetskijBogdan.docx MyOSParam.sh
            KostetskijBogdan.pdf Operating-System.Laboratory-Work-1
Catalog
Depozyt.txt kostetskij lab 3
                                  os.lab1.cp1251.html
file csv.sh lab.csv
                                   os.labl.utf.html
             my create file.sh
file.html
                                    pustoy
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

2. Для кожного з вказаних файлів отримали дескриптори файлів.

```
- - X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat pustoy
  File: 'pustoy'
 Size: 0
                       Blocks: 0
                                         IO Block: 4096 regular empty file
                     Inode: 625958 Links: 1
Device: fd01h/64769d
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij_bogdan) Gid: (54402/kostetskij_bogdan)
Access: 2021-04-06 19:41:55.566356986 +0300
Modify: 2021-04-06 19:41:55.566356986 +0300
Change: 2021-04-06 19:41:55.566356986 +0300
 Birth: -
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat Depozyt.txt
 File: 'Depozyt.txt'
 Size: 19
                                          IO Block: 4096 regular file
                       Blocks: 8
Device: fd01h/64769d Inode: 630369
                                         Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij bogdan) Gid: (54402/kostetskij bogdan)
Access: 2021-04-06 19:36:40.330479422 +0300
Modify: 2021-04-06 19:36:17.865918046 +0300
Change: 2021-04-06 19:36:17.865918046 +0300
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat os.lab1.cp1251.html
 File: 'os.lab1.cp1251.html'
  Size: 292
                       Blocks: 8
                                          IO Block: 4096 regular file
Device: fd01h/64769d
                     Inode: 631103
                                        Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij bogdan) Gid: (54402/kostetskij bogdan)
Access: 2021-03-14 21:28:27.145647581 +0200
Modify: 2021-03-14 21:27:17.735914993 +0200
Change: 2021-03-14 21:27:17.735914993 +0200
Birth: -
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat KostetskijBogdan.pdf
 File: 'KostetskijBogdan.pdf'
  Size: 1114
                       Blocks: 8
                                          IO Block: 4096 regular file
                      Inode: 630414
                                        Links: 1
Device: fd01h/64769d
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij bogdan) Gid: (54402/kostetskij bogdan)
Access: 2021-03-14 16:18:40.098902353 +0200
Modify: 2021-03-14 16:13:39.260378929 +0200
Change: 2021-03-14 16:13:39.260378929 +0200
 Birth:
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat KostetskijBogdan.docx
 File: 'KostetskijBogdan.docx'
                     Blocks: 0
                                          IO Block: 4096 regular empty file
  Size: 0
Device: fd01h/64769d
                       Inode: 630381
                                          Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij bogdan) Gid: (54402/kostetskij bogdan)
Access: 2021-03-14 16:13:39.007372602 +0200
Modify: 2021-03-14 16:11:19.589886402 +0200
Change: 2021-03-14 16:11:19.589886402 +0200
 Birth:
```

```
- - X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat my_create_file.sh
  File: 'my_create_file.sh'
 Size: 865
                       Blocks: 8
                                          IO Block: 4096
                                                           regular file
Device: fd01h/64769d
                       Inode: 636209
                                        Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54396/kostetskij bogdan) Gid: (54402/kostetskij bogdan)
Access: 2021-03-28 22:05:32.786105320 +0300
Modify: 2021-03-28 22:05:17.341718623 +0300
Change: 2021-03-28 22:05:17.341718623 +0300
Birth: -
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ stat Catalog
  File: 'Catalog'
 Size: 4096
                                          IO Block: 4096
                       Blocks: 8
                                                           directory
Device: fd01h/64769d Inode: 666265
                                         Links: 2
Access: (0775/drwxrwxr-x) Uid: (54396/kostetskij_bogdan) Gid: (54402/kostetskij_bogdan)
Access: 2021-04-06 19:12:04.380603123 +0300
Modify: 2021-03-14 14:44:07.429072393 +0200
Change: 2021-03-14 14:44:07.429072393 +0200
 Birth: -
```

3. Отримали значення inode для всіх файлів домашнього каталогу

```
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ 1s -i
             633840 KostetskijBogdan.csv 636486 my creat file.sh
633848 1.csv
626699 accounts.cvs 630381 KostetskijBogdan.docx 636449 MyOSParam.sh
                  630414 KostetskijBogdan.pdf 635217 Operating-System.Laboratory-Work-1
666265 Catalog
630369 Depozyt.txt 666276 kostetskij_lab_3
                                               631103 os.lab1.cp1251.html
636817 file_csv.sh 636822 lab.csv
                                                630423 os.labl.utf.html
630418 file.html
                   636209 my create file.sh
                                                625958 pustoy
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

4.Для одного з текстових файлів створили два файли жорстких зв'язки з назвами hard_link_1, hard_link_2

```
- - X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ln Depozyt.txt hard link 1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ln Depozyt.txt hard link 2
[kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls
            hard link 2
                                    my creat file.sh
accounts.cvs KostetskijBogdan.csv MyOSParam.sh
Catalog
             KostetskijBogdan.docx Operating-System.Laboratory-Work-1
Depozyt.txt
             KostetskijBogdan.pdf os.lab1.cp1251.html
file_csv.sh kostetskij_lab_3
                                    os.lab1.utf.html
file.html
             lab.csv
                                    pustoy
hard link 1 my_create_file.sh
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

5. Отримали значення inode для створених файлів жорстких зв'язків

6.Для одного з файлів жорсткого зв'язку створили файл символічного зв'язку з назвою sym link 1

```
- - X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ln -s hard link 1 sym link 1
[kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls
1.csv hard link 1
                         lab.csv
my_create_file.sh
                                                                   os.lab1.utf.html
accounts.cvs hard link 2
                                                                   pustov
Catalog KostetskijBogdan.csv my creat file.sh
                                                                    sym link 1
Depozyt.txt KostetskijBogdan.docx MyOSParam.sh
file_csv.sh KostetskijBogdan.pdf Operating-System.Laboratory-Work-1
                              os.lab1.cp1251.html
file.html
            kostetskij lab 3
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

7. Отримали значення inode для створеного файлу символічного зв'язку

8. Видалили файл жорсткого зв`язку, для якого був створений файл символічного зв`язку

```
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ ~]$ rm hard_link_1
[kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls
            file.html
                                   kostetskij_lab_3 Operating-System.Laboratory-Work-1
1.csv
accounts.cvs hard_link_2
                                   lab.csv
                                                     os.lab1.cp1251.html
             KostetskijBogdan.csv my create file.sh os.lab1.utf.html
Catalog
Depozyt.txt KostetskijBogdan.docx my_creat_file.sh
                                                     pustoy
file csv.sh KostetskijBogdan.pdf MyOSParam.sh
                                                     sym link 1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

9. Отримали значення inode для створеного файлу символічного зв'язку

10.Повторно створили файл жорсткого зв'язку

```
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ln -n Depozyt.txt hard link 1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls
                                                                    os.lab1.utf.html
           hard link 1
                          my_create_file.sh
accounts.cvs hard link 2
                                                                    pustoy
Catalog KostetskijBogdan.csv my creat file.sh
                                                                    sym link 1
Depozyt.txt KostetskijBogdan.docx MyOSParam.sh
file_csv.sh KostetskijBogdan.pdf Operating-System.Laboratory-Work-1
file.html kostetskij lab 3
                                  os.lab1.cp1251.html
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

11. Переглянули права доступу до створених файлів жорстких та символічного зв'язку

```
_ D X
r₽ kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls -1
total 76
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1268 Mar 21 21:02 1.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 5365 Mar 21 13:31 accounts.cvs
drwxrwxr-x 2 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 4096 Mar 14 14:44 Catalog
-rw-rw-r- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 Depozyt.txt
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 2077 Mar 29 00:54 file_csv.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 292 Mar 14 21:19 file.html
-rw-rw-r-- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 hard_link_1
-rw-rw-r-- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 hard_link_2
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 2918 Mar 21 20:49 KostetskijBogdan.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 0 Mar 14 16:11 KostetskijBogdan.docx
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1114 Mar 14 16:13 KostetskijBogdan.pdf
drwxrwxr-x 2 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 4096 Mar 14 15:39 kostetskij_lab_3
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 5 Mar 29 00:29 lab.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 865 Mar 28 22:05 my_create file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 865 Mar 28 21:24 my creat file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1043 Mar 28 19:11 MyOSParam.sh
drwxrwxr-x 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 4096 Mar 21 22:20 Operating-System.Laborato
ry-Work-1
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 292 Mar 14 21:27 os.lab1.cp1251.html
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 292 Mar 14 21:25 os.lab1.utf.html
                                                      0 Apr 6 19:41 pustoy
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan
lrwxrwxrwx 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 11 Apr 6 22:44 sym_link 1 -> hard link 1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

12 Надали символьні права доступу до файлу, назва якого співпадає з прізвищем латиницею, та перевірили обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами (011,010,001)

```
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ chmod u=wx,g=w,o=x KostetskijBogdan.pdf
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ 1s -1
total 76
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1268 Mar 21 21:02 1.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 5365 Mar 21 13:31 accounts.cvs
drwxrwxr-x 2 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 4096 Mar 14 14:44 Catalog
-rw-rw-r-- 3 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 19 Apr 6 19:36 Depozyt.txt
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 2077 Mar 29 00:54 file csv.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 292 Mar 14 21:19 file.html
-rw-rw-r-- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 hard_link_1
-rw-rw-r-- 3 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 19 Apr 6 19:36 hard link 2
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 2918 Mar 21 20:49 KostetskijBogdan.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 0 Mar 14 16:11 KostetskijBogdan.docx
--wx-w---x 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 1114 Mar 14 16:13 KostetskijBogdan.pdf
drwxrwxr-x 2 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 4096 Mar 14 15:39 kostetskij_lab_3
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 5 Mar 29 00:29 lab.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 865 Mar 28 22:05 my_create_file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 865 Mar 28 21:24 my_creat_file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 1043 Mar 28 19:11 MyOSParam.sh
drwxrwxr-x 3 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 4096 Mar 21 22:20 Operating-System, Laborator
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 292 Mar 14 21:27 os.lab1.cp1251.html
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 292 Mar 14 21:25 os.lab1.utf.html
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 0 Apr 6 19:41 pustoy
lrwxrwxrwx 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 11 Apr 6 22:44 sym link 1 -> hard_link_1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

13. Надали числові десяткові права доступу до файлу, назва якого співпадає з прізвищем латиницею, та перевірили обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами (100,100,001) =(4,4,1)

```
- - X
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ chmod 441 KostetskijBogdan.docx
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ 1s -1
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 1268 Mar 21 21:02 1.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 5365 Mar 21 13:31 accounts.cvs
drwxrwxr-x 2 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 4096 Mar 14 14:44 Catalog -rw-rw-r- 3 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 19 Apr 6 19:36 Depozyt.txt
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 2077 Mar 29 00:54 file csv.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 292 Mar 14 21:19 file.html
-rw-rw-r-- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 hard_link_1
-rw-rw-r-- 3 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 19 Apr 6 19:36 hard_link_2
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 2918 Mar 21 20:49 KostetskijBogdan.csv
-r--r--x 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 0 Mar 14 16:11 KostetskijBogdan.doc
--wx-w---x 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1114 Mar 14 16:13 KostetskijBogdan.pdf
                                                       0 Mar 14 16:11 KostetskijBogdan.docx
drwxrwxr-x 2 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 4096 Mar 14 15:39 kostetskij_lab_3
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 5 Mar 29 00:29 lab.csv
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 865 Mar 28 22:05 my create file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 865 Mar 28 21:24 my_creat_file.sh
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 1043 Mar 28 19:11 MyOSParam.sh
drwxrwxr-x 3 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 4096 Mar 21 22:20 Operating-System.Laboratory
-Work-1
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 292 Mar 14 21:27 os.lab1.cp1251.html
-rw-rw-r-- 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 292 Mar 14 21:25 os.lab1.utf.html
-rw-rw-r-- 1 kostetskij bogdan kostetskij bogdan 0 Apr 6 19:41 pustoy
lrwxrwxrwx 1 kostetskij_bogdan kostetskij_bogdan 11 Apr 6 22:44 sym_link_1 -> hard_link_1
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```

14. Створили новий каталог з декількома текстовими файлами та зробили з нього «темний» каталог. Вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти.

```
kostetskij_bogdan@vpsj3IeQ:~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ pushd folder
~/folder ~
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ folder]$ ls
1.txt
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ folder]$ rm 1.txt
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ folder]$ ls
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ folder]$ popd
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ rmdir folder
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ mkdir folder
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ touch folder/1.txt
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ echo "qwerty 1234" > folder/1.txt
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ chmod a-r folder/
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ ls folder/
ls: cannot open directory folder/: Permission denied
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$ cat folder/1.txt
qwerty 1234
[kostetskij bogdan@vpsj3IeQ ~]$
```